

N:o 75.

Uppläst och godkänd hos Första Kammararen den 24 Maj 1873.
— — — — Andra Kammararen den 24 Maj 1873.

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående lindring i roteringen för hemman i Offerdals socken af Jemtlands län.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 94.)

S. A. K.

Enligt hvad utaf en den 14 nästlidne Mars till Riksdagen aflåten nådig proposition inhemtats, hade hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Jemtlands län Ytteroldens, Rismons, Brattmons, Tjernåsens, Enarsvedjans, Anvågens, Fiskvikens, Finnsätters, Barkens och Wejmons samt Rännö byamän i Offerdals socken anhållit, att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, i anseende till hemmanens svaga beskaffenhet och deraf följande oförmåga att bära de servituter, som äldre och bättre hemman fått sig pålagda, efter föregången undersökning ville hos Eders Kongl. Maj:t söka utverka nådig propositions aflåtande till Riksdagen om befrielse från den nämnda byar åsatta ordinarie rotering, hvarefter Eders Kongl. Maj:ts bemälde Befallningshafvande, sedan landtmätare med gode män, i hemmansegarnes och kronoombuds närvaro, verkställt undersökning om beskaffenheten af de inom Offerdals socken belägna byar samt desamma tillhörande egor i åker och äng blifvit å karta affattade och beskrifna, till Eders Kongl. Maj:t öfverlemnad samtliga till ärendet hörande handlingar samt i underdånighet hemställt dessa frågor för den åtgärd, hvartill handlingarne kunde i nåder pröfvas föranleda.

Sedan Arméförvaltningen och Kammar-kollegium uti gemensamt underdånigt utlåtande, jemte meddelande, i afseende å hvarje särskildt hemman inom förberörda byar, af specifik utredning rörande hemmantal, ränta och tionde, areal, taxeringsvärde och roteringsskyldighet, på i öfrigt anförda skäl i underdånighet tillstyrkt Eders Kongl. Maj:t, att i nådig proposition till Riksdagen föreslå, att, i den ordning Kammar-

kollegii cirkulärbref den 20 Juli 1860 föreskrefve, någon lindring i den merberörda hemman, med undantag af $\frac{1}{4}$ mantal Rännö, åliggande roteringsskyldighet finge åvägabringas, på det desamma måtte, i förhållande till deras godhet och beskaffenhet i öfrigt, åsättas samma rotetaxation. som öfriga hemman inom Offerdals socken, och att den rotetaxation, med hvilken hemmanen kunde befinnas vara för högt betungade, måtte öfverflyttas till andra roteringsskyldiga, men till ordinarie roterings utgörande in natura förut ej indelade hemman, som kunde finnas lämpliga att densamma öfvertaga, hvar emellertid och intilldess sådan öfverflyttning kunde ega rum hemmanen fortfarande borde svara för deras nu åsatta rotering och för kostnaden af den för högt påförda roteringen af statsmedel tillgodonjuta ersättning, på sätt som enligt 5 § 3 mom. i Kongl. Instruktionen för roteringskommissionen i Jemtland den 22 Maj 1846 tillkomme hemman, hvilka. ehuru innehavande frihetsår, likväl åtagit sig att under tiden i rotering ingå.

Sedan Eders Kongl. Maj:t, som lika med Arméförvaltningen och Kammar-kollegium funnit att någon lindring i den påförda roteringen skäligen borde de dertill af Kollegium föreslagna hemman tillgodokomma, men tillika ansett förslag till dylik roteringslindring böra vara uppgjort, innan frågan derom till Riksdagens pröfning hänskötes, anbefallt bemälda embetsverk att låta uppgöra och Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning underställa ett sådant förslag till roteringslindring enligt de af dessa embetsverk afgifna grunder, hade Arméförvaltningen och Kammar-kollegium uti till Eders Kongl. Maj:t aflåten underdänig skrifvelse hemställt, att de ifrågavarande hemmanen, med undantag af $\frac{1}{4}$ mantal Rännö, måtte beviljas nedsättning uti deras roteringsskyldighet i enlighet med nedanstående förslag, uti hvilket roteandelarne, ej mindre de på hemmanen kvarstående än de som borde till andra hemman öfverflyttas, vore, med afseende på hemmanens nu åliggande roteandelar uti de särskilda rotarne, jemkade till lämpliga bråktal, utan nämnvärd afvikelse från den fullt noggranna beräkningen:

N a m n.	N:r	Mantal.	Nuvarande rote- ringsskyldighet under Hamnardals kompani		1870 års taxeringsvärde.	Föreslagna rote- andelar som bära	
			Rote N:r	Roteandel.		för hemmanen qvarstå.	till andra hemman öfver- flyttas.
Ytterolden	1	23/24	127	1	3,600	9/32	23/32
”	1	1/6	129	8/47	600	2/47	6/47
”	2	3/8	129	18/47	1,600	6/47	12/47
Rismon	1	2/3	126	16/23	2,400	9/46	1/2
Brattmon	1	7/24	126	7/23	1,500	2/23	5/23
Vestra Tjernåsen	1	7/24	125	7/21	2,000	5/32	17/96
Östra Tjernåsen	1	1/4	125	6/21	2,200	5/28	3/28
Enarsvedjan	1	1/3	125	8/21	1,400	5/42	11/42
”	2	1/4	124	6/23	1,700	3/23	3/23
”	3	1/4	124	6/23	1,000	2/23	4/23
Anvågen	1	1/6	123	4/23	500	1/23	3/23
”	1	1/8	124	3/23	300	1/46	5/46
”	2	1/3	124	8/23	1,000	2/23	6/23
Fiskviken	1	2/9	123	16/69	1,200	13/138	19/138
”	2	2/9	123	16/69	1,200	15/138	19/138
”	3	2/9	123	16/69	1,300	7/69	9/69
Finnsäter	1	1/8	123	3/23	600	1/23	2/23
”	1	1/8	122	1/7	600	1/21	2/21
”	2	1/4	122	2/7	1,200	2/21	4/21
”	3	1/4	122	2/7	700	3/56	13/56
”	4	1/4	122	2/7	1,200	2/21	4/21
Barken	1	1/4	128	3/11	1,000	1/11	2/11
Wejmon	1	1/4	128	3/11	2,000	2/11	1/11
Summa	—	65/8	—	751/517	30,800	2,395.876	4,395.376

Efter slutlig pröfning af detta mål har Eders Kongl. Maj:t, som funnit anledning icke förekomma att för kännö by medgifva ändring i den af Kongl. Maj:t under den 8 Oktober 1851 fastställda rotering, med afseende på de i målet upplysta förhållanden beträffande öfriga ifrågasatt hemman, nemligen Ytterolden N:is 1 och 2, Rismon, Brattmon, Vestra och Östra Tjernåsen, Enarsvedjan N:is 1, 2 och 3, Anvågen N:is 1 och 2, Fiskviken N:is 1, 2 och 3, Finnsäter N:is 1—4, Barken och Wejmon, alla belägna i Offerdals socken, nu föreslagit Riksdagen, att ett hvart af dessa hemman, med nedsättning af roteringsskyldigheten till den roteandel, som i Arméförvaltningens och Kammar-kollegii omförmälda förslag funnes till kvarstående upptagen, tillsammans $2\frac{1,818,827}{3,995,376}$ rotar, måtte blifva från den öfverskjutande, i förslagets sista kolumn utförda roteringsskyldigheten, motsvarande tillhopa $4\frac{2,570,077}{3,995,376}$ rotar, befriadt, så snart annat lämpligt hemman kunde densamma öfvertaga, men få från och med år 1873, intill dess sistberörda roteringsbesvär kunde varda sålunda öfverflyttadt, tillgodonjuta ersättning för roteringskostnaden på enahanda sätt, som, enligt 5 § 3 mom. i Kongl. instruktionen den 22 Maj 1846 för Roteringskommissionen i Jemtland, tillkomme hemman, hvilka, ehuru innehafvande frihetsår, likväl åtagit sig att under tiden i rotering ingå.

Uti särskild skrifvelse af denna dag har Riksdagen i underdånighet anhållit, bland annat, det Eders Kongl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga förslag till stadganden, hvarigenom rustnings- och roteringsbesvären jemte deraf härflytande kostnader blefve afskaffade. Riksdagen har derföre hyst tvekan, huruvida det må kunna anses lämpligt att genom roteringsbördans öfverflyttande på hemman, som ännu derifrån åtnjuta befrielse, än vidare utsträcka indelningsverket. Då emellertid, äfven om den i nyssberörda skrifvelse ifrågasatta reglering kan blifva bragt till verkställighet, billigheten otvifvelaktigt kräfver, att under tiden, intill dess sådant kan ega rum, en så ojemn fördelning af roteringsbördan, som den, hvilken föranledt förevarande nådiga proposition, icke må oförändrad fortfara, har Riksdagen, som vid den nådiga framställningen i öfrigt icke haft något att erinra, ansett sig böra bifalla hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende behagat föreslå.

Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 24 Maj 1873.